

Mestna občina
Novo mesto

Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto

Župan

T: 07 39 39 244
mestna.obcina@novomesto.si
evrocanje@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka SOU OD: 007-0010/2023-8

Datum: 19. 9. 2023

**OBČINSKI SVET
MESTNE OBČINE NOVO MESTO**

**ZADEVA: PREDLOG ZA SPREJEM ODLOKA O OBČINSKIH CESTAH V MESTNI OBČINI
NOVO MESTO – prva obravnava**

Pravna podlaga: **Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A, 29/23 in 78/23 – ZUNPEOVE)**

Statut Mestne občine Novo mesto (DUL, št. 14/19 – uradno prečiščeno besedilo)

Pripravljaivec gradiva: **Skupna občinska uprava občin Dolenjske**

Poročevalec: **Mojca Lenassi Malnarič, vodja Pravne službe Skupne občinske uprave občin Dolenjske**
Emina Verbetič, vodja Oddelka za promet Mestne občine Novo mesto

Predlog sklepa: **Občinski svet Mestne občine Novo mesto sprejme Odlok o občinskih cestah v Mestni občini Novo mesto v prvi obravnavi.**

mag. Gregor Macedoni, l.r.
župan

Priloge:

- obrazložitev,
- predlog Odloka o občinskih cestah v Mestni občini Novo mesto.

OBRAZLOŽITEV PREDLOGA ZA SPREJEM ODLOKA O OBČINSKIH CESTAH V MESTNI OBČINI NOVO MESTO

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM

Mestna občina Novo mesto je na podlagi Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15, 10/18, 123/21 – ZPrCP-F, v nadaljevanju ZCes-1) sprejela Odlok o občinskih cestah v Mestni občini Novo mesto (Dolenjski uradni list št. 4/2017 in 17/2022, v nadaljevanju: veljavni Odlok o cestah). Veljavni Odlok o cestah opredeljuje in rešuje številna vprašanja, ki niso bila rešena z ZCes-1, deloma pa tudi zgolj povzema določbe ZCes-1.

V letu 2022 je stopil v veljavo nov Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A in 29/23, v nadaljevanju ZCes-2), ki prenaša v slovenski pravni red vsebine, ki izhajajo iz evropskih direktiv in odpravlja deloma zastarele in manj učinkovite določbe predhodnega ZCes-1 ter usklajuje vsebino z drugimi sistemskimi in področnimi zakoni. ZCes-2 tudi celostno ureja področje občinskih cest in tako znotraj predmetnega zakona ostaja občinam zgolj napotilo k določitvi upravljavca občinskih cest (108. člen ZCes-2) ter možnost določitve manjših varovalnih pasov, kot jih določa 4. odstavek 109. člena ZCes2 (5. odstavek 109. člena ZCes-2).

Upoštevajoč obseg občinskih cest, poznavanje stanja na terenu in izhajajoč iz dejanskih potreb okolja, ne glede na celostno ureditev ZCes-2, Mestna občina Novo mesto potrebuje posamezne dodatne opredelitve pojmov, ki jih podaja predmetni predlog novega Odloka o občinskih cestah v Mestni občini Novo mesto (v nadaljevanju predlog odloka).

2. POGLAVITNE REŠITVE, CILJI IN NAČELA

Skladno z ZCes-2 predlog odloka definira občinske ceste na območju Mestne občine Novo mesto kot vse kategorizirane javne ceste, ki niso kategorizirane kot državne ceste. Bistvena je torej kategorizacija ceste, da se le ta lahko uvršča med občinske ceste.

Predlog odloka obravnava tudi opustitev občinske ceste. Občinska cesta ali njen del se lahko opusti iz treh razlogov in sicer, če se zgradi nova cesta ali del ceste, ki nadomesti prejšnjo ali pa uporaba ceste ali njenega dela ni več v javnem interesu. O opustitvi občinske ceste ali njenega dela ter o bodočem ravnanju s to nepremičnino odloča občinski svet.

Skladno s 108. členom ZCes-2 je predlagano, da se kot upravljavca občinskih cest določi Občinsko upravo Mestne občine Novo mesto, v okviru trenutne organizacijske strukture je to Urad za prostor in razvoj.

Nadalje ZCes-2 ne ureja dovolj natančno obveznosti investitorja, ki posega v obstoječo občinsko cesto in jo predstavlja zaradi graditve drugega objekta ali naprave; v danem primeru predlog odloka investitorja zavezuje, da mora predstavljeni del ceste zgraditi z elementi, ki ustrezajo namenu ceste in drugim zahtevam predpisov o cestah. Stroške predstavitve občinske ceste krije investitor objekta ali naprave, ki pa lahko zahteva povrnitev stroškov predstavitve občinske ceste v obsegu, ki so

nastali zaradi zahteve pristojnega organa za boljše elemente nadomeščenega dela občinske ceste.

V izogib takojšnjim posegom v novozgrajeno ali rekonstruirano cesto z gradnjo druge gospodarske javne infrastrukture, ki ne služi občinski cesti ali njeni uporabi, mora projektna dokumentacija obsegati tudi rešitve te druge gospodarske javne infrastrukture. Stroške projektiranja, gradnje ali rekonstrukcije objektov posamezne gospodarske javne infrastrukture krije upravljavec posamezne gospodarske javne infrastrukture, razen če drug predpis ne določa drugače.

Iz istega razloga, kot je naveden v predhodnem odstavku, mora investitor občinske ceste obvestiti upravljavce druge gospodarske javne infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem o nameravani pričetku gradnje ali rekonstrukcije najmanj 30 dni pred pričetkom del, da ti lahko svoja dela uskladijo z gradnjo oziroma rekonstrukcijo ceste. Pristojni organ se zaveže k posredovanju podatkov investitorju oziroma upravljavcu druge gospodarske javne infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem zaradi potrebne za uskladitev del. Smiselno enako velja tudi za investitorje oziroma upravljavce druge gospodarske javne infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem, kadar nameravajo graditi ali rekonstruirati svoje objekte in naprave v občinski cesti.

Zaradi potreb upravljanja infrastrukturnega kolektorja predlog odloka definira pojem in določa upravljavca infrastrukturnega kolektorja, ki je pristojni organ občinske uprave ter vzdrževalca, ki je Javno podjetje Komunala Novo mesto d.o.o., Podbevškova ulica 12, Novo mesto (v nadaljevanju: vzdrževalec). Objekti, vodi in naprave gospodarske javne infrastrukture in drugi vodi se v kolektor lahko polagajo na podlagi sklenjene služnostne pogodbe med lastnikom voda in Mestno občino Novo mesto. Za uporabo kolektorja upravljavci posameznega voda krijejo stroške vzdrževanja kolektorja. Stroške vzdrževanja kolektorja določi vzdrževalec kolektorja. Predlog odloka vsebuje tudi opredelitev vzdrževanja infrastrukturnega kolektorja (24-urna pripravljenost tehničnega osebja, storitev klicnega centra, nadzor nad vstopi v kolektor, zagotavljanje pravilnega delovanja razsvetljave kolektorja, vodenje evidenc o vstopih v kolektor, o opravljenih delih, vzdrževalnih posegih in meritvah; redni mesečni pregledi objekta; redni letni pregledi objekta; zagotavljanje storitev prenosa mobilnih podatkov za potrebe delovanja komunikacijske centrale; redni obdobjni pregledi sistema za detekcijo nevarnih plinov; odpravljanje zaznanih pomanjkljivosti in napak; izvajanje drugih nalog povezanih z vzdrževanjem kolektorja). Za pravilno delovanje samih vodov v kolektorju so odgovorni upravljavci le teh.

Enako, kot je bilo urejeno v dosedanjem predpisu tudi predlog odloka dopušča pristojnemu organu, da lahko zaradi zapore občinske ceste začasno preusmeri promet na državno cesto ali nekategorizirano cesto, po kateri je dovoljen javni promet. O preusmeritvi prometa z občinske na državno cesto, ki bi bistveno povečala prometno obremenitev te ceste, se mora pristojni organ predhodno uskladiti z upravljavcem državne ceste, v primeru preusmeritve prometa na nekategorizirano cesto, po kateri je dovoljen javni promet, pa mora pristojni organ predhodno pridobiti soglasje lastnika te ceste ali od njega pooblaščenega upravljavca ceste. Če je med preusmeritvijo prometa z občinske ceste na nekategorizirano cesto, po kateri je dovoljen javni promet, treba povečati obseg vzdrževanja te ceste ali pa jo je treba pred tem usposobiti za prevzem dodatnega prometa, krije stroške teh ukrepov predlagatelj preusmeritve prometa.

ZCes-2 se do oglaševanja in obveščanja ob občinskih cestah ne opredeljuje, zato z vidika zakona veljajo splošne določbe glede posegov v varovalni pas ceste, predlog odloka pa natančneje

opredeljuje možnost postavljanja objektov za obveščanje in oglaševanje v območju občinskih cest. Zunaj naselja postavljanje objektov za obveščanje in oglaševanje v območju občinskih cest ni dovoljeno, razen če pristojni organ izda soglasje v primerih, da so obvestila namenjena izboljšanju prometne varnosti ali če se oglašuje gospodarski subjekt, ki dejavnost izvaja v stavbi, zgrajeni v varovalnem pasu občinske ceste. Objekti za obveščanje in oglaševanje se ob občinskih cestah v naselju lahko postavljajo le v varovalnem pasu ceste izven preglednega polja, pregledne berme, preglednostnega prostora in območja vzdolž vozišča ceste, predpisanega za postavitev prometne signalizacije. Soglasje za postavitev objektov za obveščanje in oglaševanje, katerih gradnja je predvidena v varovalnem pasu občinske ceste, izda pristojni organ na podlagi predloženega načrta za postavitev objekta za obveščanje in oglaševanje, v katerem se določi velikost, tip in oblika objekta za obveščanje in oglaševanje, lokacija postavitve in odmik od cestišča. Soglasje za izobešanje transparentov preko občinske ceste se lahko izda le za obdobje 14 dni pred začetkom trajanja prireditve, razstave, sejma ipd. ter lahko traja največ do njenega zaključka. Višina spodnjega roba transparenta mora biti izven prostega profila ceste.

Predlog odloka tako predvsem odpravlja trenutno veljavni Odlok v cestah, ki je v delih zaradi sprejema novih zakonskih podlag, postal nezakonit. Sočasno predlog odloka natančneje ureja posamezna vprašanja, ki v ZCes-2 niso obravnavana, je pa njihova opredelitev pomembna za delo v praksi.

3. OCENA FINANČNIH IN DRUGIH POSLEDIC

Zaradi sprejema novega odloka se ne pričakuje spremembe prilivov v občinski proračun, saj je upravljavec občinskih cest že od dneva uveljavitve ZCes-2 deloval skladno z novo zakonsko podlago. Predlog odloka po drugi strani ureja razmerja med upravljavcem, vzdrževalcem in uporabniki infrastrukturnega kolektorja in s tem omogoča vzdrževalcu pokrivanje stroškov vzdrževanja infrastrukturnega kolektorja neposredno s strani uporabnikov (upravljavcev posameznih infrastrukturnih vodov). Iz tega razloga se pričakuje znižanje odlivov iz občinskega proračuna v višini stroškov, ki odpadejo na ostale uporabnike infrastrukturnega kolektorja.

Pripravila:

Mojca Lenassi Malnarič l.r.
vodja pravne službe SOU OD

dr. Jana Bolta Saje l.r.
direktorica OU

PREDLOG ODLOKA

Na podlagi 108. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A in 29/23) in 15. člena Statuta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 14/19 – uradno prečiščeno besedilo) je Občinski svet Mestne občine Novo mesto na ____ seji dne _____ sprejel

O D L O K

o občinskih cestah v Mestni občini Novo mesto

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina odloka)

Ta odlok določa:

- občinske ceste na območju Mestne občine Novo mesto,
- upravljanje občinskih cest,
- varstvo občinskih cest in prometa na njih.

2. člen (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem odloku, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi, ki urejajo ceste, pravila cestnega prometa, motorna vozila in voznike.

II. OBČINSKE CESTE

3. člen (občinske ceste)

Občinske ceste na območju Mestne občine Novo mesto so vse kategorizirane javne ceste, ki niso kategorizirane kot državne ceste.

4. člen (opustitev občinske ceste)

(1) Občinska cesta ali njen del se lahko opusti, če se zgradi nova cesta ali del ceste, ki nadomesti prejšnjo oziroma njena uporaba ni več v javnem interesu.

(2) O opustitvi občinske ceste ali njenega dela ter o bodočem ravnanju s to nepremičnino v primerih, ko ni več namenjena prometu, odloči občinski svet.

III. UPRAVLJANJE OBČINSKIH CEST

5. člen (upravljavac občinskih cest)

Z občinskimi cestami upravlja Občinska uprava Mestne občine Novo mesto (v nadaljevanju: pristojni organ), ki opravlja strokovno-tehnične, razvojne, organizacijske, upravne in druge

naloge v zvezi z vzdrževanjem, varstvom in upravljanjem občinskih cest, če za posamezne naloge drug predpis ne določa drugače.

6. člen

(obveznost investitorja zaradi prestavitve občinske ceste)

(1) Če je treba obstoječo občinsko cesto prestaviti zaradi graditve drugega objekta ali naprave, mora biti prestavljeni del ceste zgrajen z elementi, ki ustrezajo namenu ceste in drugim zahtevam predpisov o cestah. Stroške prestavitve občinske ceste krije investitor objekta ali naprave.

(2) Investitor iz prejšnjega odstavka lahko zahteva povrnitev stroškov prestavitve občinske ceste v obsegu, ki so nastali zaradi zahteve pristojnega organa za boljše elemente nadomeščenega dela občinske ceste od elementov, določenih po prejšnjem odstavku.

7. člen

(obveznost usklajenega projektiranja)

(1) Če se hkrati z gradnjo ali rekonstrukcijo občinske ceste predvideva tudi gradnja druge gospodarske javne infrastrukture, ki ne služi občinski cesti ali njeni uporabi, mora projektna dokumentacija obsegati tudi rešitve druge gospodarske javne infrastrukture.

(2) Stroške projektiranja, gradnje ali rekonstrukcije objektov posamezne gospodarske javne infrastrukture krije upravljavec posamezne gospodarske javne infrastrukture, razen če drug predpis ne določa drugače.

8. člen

(obveznost obveščanja o posegih v občinsko cesto)

(1) Investitor občinske ceste obvesti upravljavce druge gospodarske javne infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem o nameravanem pričetku gradnje ali rekonstrukcije najmanj 30 dni pred pričetkom del, da ti lahko svoja dela uskladijo z gradnjo oziroma rekonstrukcijo ceste.

(2) Pristojni organ da investitorju oziroma upravljavcu druge gospodarske javne infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem iz prejšnjega odstavka na razpolago podatke, potrebne za uskladitev del.

(3) Določbe tega člena veljajo smiselno tudi za investitorje oziroma upravljavce druge gospodarske javne infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem, kadar nameravajo graditi ali rekonstruirati svoje objekte in naprave v občinski cesti.

9. člen

(infrastrukturni kolektor)

(1) Infrastrukturni kolektor objektov, vodov in naprav gospodarske javne infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: kolektor) je objekt gospodarske javne infrastrukture, katerega namen je gradnja in vzdrževanje objektov, vodov in naprav gospodarske javne infrastrukture in drugih

vodov brez prekopa občinske ceste ali drugih javnih površin, in je v lasti Mestne občine Novo mesto.

(2) S kolektorjem upravlja pristojni organ občinske uprave. Kolektor vzdržuje Javno podjetje Komunala Novo mesto d.o.o., Podbevškova ulica 12, Novo mesto (v nadaljevanju: vzdrževalec).

(3) Objekti, vodi in naprave gospodarske javne infrastrukture in drugi vodi se v kolektor lahko polagajo na podlagi sklenjene služnostne pogodbe med lastnikom voda in Mestno občino Novo mesto. Za uporabo kolektorja upravljavci posameznega voda krijejo stroške vzdrževanja kolektorja. Stroške vzdrževanja kolektorja določi vzdrževalec kolektorja.

(4) Vzdrževanje kolektorja obsega:

- 24-urno pripravljenost tehničnega osebja, storitev klicnega centra, nadzor nad vstopi v kolektor;
- zagotavljanje pravilnega delovanja razsvetljave kolektorja;
- vodenje evidenc o vstopih v kolektor, o opravljenih delih, vzdrževalnih posegih in meritvah;
- redne mesečne preglede objekta;
- redne letne preglede objekta;
- zagotavljanje storitev prenosa mobilnih podatkov za potrebe delovanja komunikacijske centrale;
- redne obdobjne preglede sistema za detekcijo nevarnih plinov;
- odpravljanje zaznanih pomanjkljivosti in napak;
- izvajanje drugih nalog povezanih z vzdrževanjem kolektorja.

(5) Za pravilno delovanje vodov v kolektorju so odgovorni njihovi upravljavci.

IV. VARSTVO OBČINSKIH CEST IN PROMETA NA NJIH

10. člen

(vzdrževanje občinskih cest ob preusmeritvah prometa)

(1) Pristojni organ lahko zaradi zapore občinske ceste začasno preusmeri promet na državno cesto ali nekategorizirano cesto, po kateri je dovoljen javni promet.

(2) O preusmeritvi prometa z občinske na državno cesto, ki bi bistveno povečala prometno obremenitev te ceste, se mora pristojni organ predhodno uskladiti z upravljavcem državne ceste.

(3) Za preusmeritev prometa z občinske ceste na nekategorizirano cesto, po kateri je dovoljen javni promet, mora pristojni organ predhodno pridobiti soglasje lastnika te ceste ali od njega pooblaščenega upravljavca ceste. Če je med preusmeritvijo prometa z občinske ceste na nekategorizirano cesto, po kateri je dovoljen javni promet, treba povečati obseg vzdrževanja te ceste ali pa jo je treba pred tem usposobiti za prevzem dodatnega prometa, krije stroške teh ukrepov predlagatelj preusmeritve prometa.

11. člen
(obveščanje in oglaševanje ob občinski cesti)

(1) Postavljanje objektov za obveščanje in oglaševanje je v območju občinskih cest zunaj naselja prepovedano.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko pristojni organ izda soglasje za postavitve objektov za obveščanje in oglaševanje v varovalnem pasu ceste, če:

- so obvestila namenjena izboljšanju prometne varnosti ali
- če se oglašuje gospodarski subjekt, ki dejavnost izvaja v stavbi, zgrajeni v varovalnem pasu občinske ceste.

(3) Objekti za obveščanje in oglaševanje se ob občinskih cestah v naselju lahko postavljajo le v varovalnem pasu ceste izven preglednega polja, pregledne berme, preglednostnega prostora in območja vzdolž vozišča ceste, predpisanega za postavitve prometne signalizacije.

(4) Soglasje za postavitve objektov za obveščanje in oglaševanje, katerih gradnja je predvidena v varovalnem pasu občinske ceste, izda pristojni organ na podlagi predloženega načrta za postavitve objekta za obveščanje in oglaševanje, v katerem se določi velikost, tip in oblika objekta za obveščanje in oglaševanje, lokacija postavitve in odmik od cestišča.

(5) Soglasje za izobešanje transparentov preko občinske ceste se lahko izda le za obdobje 14 dni pred začetkom trajanja prireditve, razstave, sejma ipd. ter lahko traja največ do njenega zaključka. Višina spodnjega roba transparenta mora biti izven prostega profila ceste.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen
(razveljavitev veljavnih predpisov)

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o občinskih cestah v Mestni občini Novo mesto (Dolenjski uradni list št. 4/2017 in 17/2022).

13. člen
(začetek veljavnosti tega odloka)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Dolenjskem uradnem listu.

Številka: _____

Datum: _____

Župan
Mestne občine Novo mesto
mag. Gregor Macedoni, l.r.